



An Bhruiséil, 27 Samhain 2025  
(OR. en)

15278/25

SOC 770  
EMPL 508  
EDUC 435  
ECOFIN 1505

## NÓTA CLÚDAIGH

---

ó:	Ardrúnaí an Choimisiúin Eorpaigh, arna s(h)íniú ag Martine DEPREZ, Stiúrthóir
dáta a fuarthas:	25 Samhain 2025
chuig:	Thérèse BLANCHET, Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Uimh. an doic. ón gCoim.:	COM(2025) 959 final
Ábhar:	Moladh le haghaidh MOLADH ÓN gCOMHAIRLE maidir le caipiteal daonna san Aontas Eorpach

---

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo doiciméad COM(2025) 959 final.

---

Faoi iamh: COM(2025) 959 final



AN COIMISIÚN  
EORPACH

Strasbourg, 25.11.2025  
COM(2025) 959 final

Moladh le haghaidh

**MOLADH ÓN gCOMHAIRLE**

**maidir le caipiteal daonna san Aontas Eorpach**

Moladh le haghaidh

## MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

### maidir le caipiteal daonna san Aontas Eorpach

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 148(4) de,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Le Colún Eorpach na gCeart Sóisialta, a d'fhógair Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún in 2017<sup>1</sup>, tugtar treoir maidir le cóineasú aníos i ndálaí oibre agus maireachtála san Aontas. Sa chéad phrionsabal den Cholún, dearbhaítear go bhfuil *'an ceart ag cách ar oideachas, oiliúint agus foghlaim ar feadh an tsaoil atá cuimsitheach agus ar ardchaighdeán chun na scileanna atá acu a choinneáil agus chun scileanna nua a fháil a chuirfidh ar a gcumas a bheith rannpháirteach go hiomlán sa tsochaí agus athruithe ó phost go post sa mhargadh saothair a bhainistiú go rathúil'*.
- (2) Sa Chompás Iomaíochais<sup>2</sup>, a ghlac an Coimisiún i mí Eanáir 2025, leagtar amach treochlár chun dinimiceas eacnamaíoch an Aontais a athbhunú agus chun borradh a chur faoin bhfás. Sainaitnítear cur chun cinn scileanna mar chumasóir straitéiseach, lena n-aithnítear gurb é lucht saothair ardoilte cnámh droma gheilleagar na hEorpa, gur spreagthóir táirgiúlachta, nuálaíochta agus post ardcháilíochta é, agus gur cumasóir é d'aistriú cothrom glas agus digiteach. I mí an Mhárta 2025, ghlac an Coimisiún Aontas na Scileanna<sup>3</sup>, ina leagtar béim ar an ról ríthábhachtach atá ag caipiteal daonna agus scileanna atá dírithe ar an todhcháí chun iomaíochas agus uathriaíl straitéiseach an Aontais a fheabhsú, ullmhacht a neartú agus tacú le rathúnas inbhuanaithe. In 2025, d'fhoilsigh an Coimisiún dhá Theachtaireacht maidir leis an Intleacht Shaorga (IS) freisin, ina gcuirtear i dtábhacht go bhfuil ról ríthábhachtach ag daoine agus scileanna<sup>45</sup>.
- (3) Mar a aithnítear in Aontas na Scileanna<sup>6</sup>, leis an gcur chuige comhtháite maidir le comhordú beartais agus faireachas iltaobhach feabhsaithe laistigh den Seimeastar Eorpach, soláthraítear an creat chun na hathchóirithe struchtúracha is gá ar mhargaí saothair, ar chórais oideachais agus oiliúna agus ar infheistíochtaí i bhforbairt caipitil

<sup>1</sup> [IO C 428, 13.12.2017, lch. 10](#)

<sup>2</sup> Teachtaireacht ón gCoimisiún an 29 Eanáir 2025 'Compás Iomaíochais don Aontas Eorpach' (COM/2025/30 final).

<sup>3</sup> Teachtaireacht ón gCoimisiún an 5 Márta 2025 'Aontas na Scileanna' (COM(2025) 90 final).

<sup>4</sup> Teachtaireacht ón gCoimisiún an 9 Aibreán 2025 'Plean Gníomhaíochta um Mór-Roinn na hIntleachta Saorga' (COM(2025) 165 final)

<sup>5</sup> Teachtaireacht ón gCoimisiún an 8 Deireadh Fómhair 2025 'Straitéis um chur i bhfeidhm na hIntleachta Saorga' (COM(2025) 723 final), lena gcuirtear chun tosaigh gníomhaíochtaí earnála agus trasearnála, lena n-áirítear gníomhaíochtaí maidir le litearthacht IS, uas-sciliú agus athsciliú agus faisnéis scileanna, chun glacadh IS i bpríomhthionscail agus san earnáil phoiblí a mhéadú.

<sup>6</sup> I gcomhréir leis an Rún ón gComhairle maidir le hoideachas agus oiliúint sa Seimeastar Eorpach: díospóireachtaí eolasacha ar athchóirithe agus infheistíochtaí a áirithiú 2020/C 64/01.

dhaonna a threorú, agus cothroime idirghlúine á cur san áireamh freisin. Dá bhrí sin, tá an moladh seo maidir le caipiteal daonna ceaptha chun na Treoirlínte do Bheartais Fostaíochta na mBallstát a chomhlánú. Sainaithnítear ann réimsí leasa choitinn don Aontas. I gcás inarb ábhartha i gcomhthéacs gach Ballstáit, déanfar anailís ar na réimsí sin tráth níos déanaí sna tuarascálacha tíre agus féadfar aghaidh a thabhairt orthu sna moltaí tírshonracha arna n-eisiúint mar chuid de thimthriall an tSeimeastair Eorpaigh. Tá gné chríochach thábhachtach ag baint leis na hábhair inní sin freisin, agus tá difríochtaí suntasacha críochacha ar fud na hEorpa maidir le scileanna agus maoiniú caipitil dhaonna.

- (4) Scrúdaíonn na Ballstáit gach bliain laistigh den Choiste Fostaíochta faoi Airteagal 150 CFAE, i bhfianaise na tuarascála bliantúla comhpháirtí ar staid na fostaíochta san Aontas agus ar chur chun feidhme na dTreoirlínte don fhostaíocht (Airteagal 148(5) CFAE) agus i bhfianaise na faisnéise a fhaightear ó na Ballstáit trína dTuarascálacha Bliantúla ar Dhul Chun Cinn (atá chun críocha Airteagal 148(3) CFAE freisin), gach gné a bhaineann le torthaí fostaíochta san Aontas.
- (5) Tá ganntanais leanúnacha oibrithe agus scileanna ag an Aontas. Tá siad suntasach ar fud na mBallstát, na réigiún agus na n-earnálacha agus déanann siad difear do chuideachtaí de gach méid. Tá ráta folúntais poist an Aontais, a úsáidtear chun ganntanais lucht saothair a thomhas, fós ard agus gar don leibhéal a bhí ann roimh an bpaindéim ag 2,2 % (R1-2025)<sup>7</sup>. Cuireann an easpa lucht saothair oilte bac freisin ar infheistíocht agus ar nuálaíocht: thuiriscigh 68 % de chuideachtaí meánmhéide gur saincheist thromchúiseach iad ganntanais scileanna in 2023<sup>8</sup>, agus thug 77 % de chuideachtaí le fios go raibh ganntanais scileanna ina mbacainní ar infheistíocht fhadtéarmach in 2024<sup>9</sup>.
- (6) Tá ganntanais mhóra lucht saothair agus scileanna ar fud an Aontais roimh roinnt earnálacha agus gairmeacha. In 2024, bhain na gairmeacha ina raibh ganntanas oibrithe is forleithne san Aontas le próifíilí teicniúla sa mhonaraíocht agus sa tógáil (lena n-áirítear táthairí agus gearrthóirí le lasair, leictreoirí tógála agus leictreoirí gaolmhara, pluiméirí agus feisteoirí píopaí, oibrithe leathán miotail), gairmeacha sláinte (gairmithe altranais, liachleachtóirí ginearálta agus speisialaithe, cúntóirí cúraim sláinte agus fisiteiripeoirí, agus meastar go raibh ganntanas 1,2 milliún dochtúir, altra agus cnáimhseach ann in 2022 i gcás thíortha ECFE<sup>10</sup>). An tráth céanna, níl ach 12 % d'fheirmeoirí an Aontais faoi bhun 40 bliain d'aois, rud a d'fhéadfadh slándáil bia an Aontais a chur i mbaol. Ar an gcaoi chéanna, tá ganntanais fhorleathana lucht saothair san earnáil iompair ó thaobh gairmithe oilte de ar fud na modhanna iompair uile (tiománaithe trucaíl troma, leoraithe, busanna agus tramanna, chomh maith le maraithe, go háirithe oifigigh)<sup>11,12</sup>. Tá ganntanais fhorleathana ann freisin do speisialtóirí TFC, innealtóirí sibhialta agus d'fhoireann teagaisc. Ní raibh i speisialtóirí TFC ach 4,8 % den lucht saothair, rud atá i bhfad faoi bhun sprioc 2030 na Deacáide Digití de 10 %, agus bhí míchothromaíochtaí móra inscne ann. I ndáil leis an aistriú glas, sainaithníodh 24 ghairm ina bhfuil ganntanas oibrithe ar fud roinnt Ballstát, lena n-áirítear oibrithe inslíthe, innealtóirí sibhialta agus meicneoirí aerchóiriúcháin agus

<sup>7</sup> Bhí an meánráta folúntas ar 1,7 % idir 2013 agus 2019.

<sup>8</sup> Eorabharaiméadar uimh. 537 11/2023.

<sup>9</sup> [Suirbhé Infheistíochta BEI 2024: Forléargas an Aontais Eorpaigh.](#)

<sup>10</sup> [Tuarascáil ón gCoimisiún Eorpach/ECFE dar teideal \*Health at a Glance in Europe 2024\* \[Sracfhéachaint ar an tSláinte san Eoraip 2024\].](#)

<sup>11</sup> [EURES Report on labour shortages and surpluses 2024 \[Tuarascáil EURES maidir le ganntanais agus barrachais lucht saothair 2024\]](#)

<sup>12</sup> [Maraithe - Soghluaisteacht agus Iompar - An Coimisiún Eorpach](#)

cuisniúcháin (in 14 Bhallstát), teicneoirí innealtóireachta sibhialta (in 12 Bhallstát) agus díonadóirí (in 11 Bhallstát). Beidh ar an Eoraip acmhainneacht a fhorbairt i bpríomhchúraimí ciorclacha nach mór a oiriúnú ó chórais líneacha go córais chiorclacha agus ó mhargaí líneacha go margáí ciorclacha. Tá na scileanna sin ar gach leibhéal, ó ailtirí agus innealtóirí go bailitheoirí agus sórtálaithe dramhaíola.

- (7) Leis an dul chun cinn teicneolaíoch agus an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach, méadófar a thuilleadh an t-éileamh ar scileanna nua agus cuirfear leis na ganntanais agus na mímheaitseálacha atá ann cheana. Mar gheall ar theacht chun cinn na hintleachta saorga, na dteicneolaíochtaí fuinnimh in-athnuaite, na bith-theicneolaíochta, na riachtanas cosanta, spáis agus slándála, chomh maith le hanailísíocht sonraí casta, tá an t-éileamh ar ghairmithe eolaíochta, teicneolaíochta, innealtóireachta agus matamaitice (ETIM) ag dul i méid.
- (8) Léirítear i Staid na Deacáide Digití 2025 go bhfuil an bhearna idir éileamh an mhargaidh saothair agus tallann atá ar fáil ag leathnú i gcónaí, go háirithe sna réimsí amhail an intleacht shaorga, cibearshlándaíl, anailís sonraí agus teicneolaíochtaí leathsheoltóra. Beidh idir 6,2 agus 7 milliún oibrí a bhaineann leis an intleacht shaorga ag teastáil ón Aontas faoi 2027, agus beidh scileanna intleachta saorga ag teastáil ó thart ar 60 % den lucht saothair<sup>13</sup>. Sa chibearshlándaíl, sainaitníodh bearna de thart ar 300 000 speisialtóir, agus i réimse na leathsheoltóirí ní mór aghaidh a thabhairt ar bhearna de bheagnach 100 000 gairmí nua, faoi na treochtaí atá ann faoi láthair. Léirítear i dtreochláir náisiúnta na mBallstát go ndírítear níos mó ar an oideachas digiteach agus ar an bhfoghlaim ar feadh an tsaoil, ach tá na hiarrachtaí fós ilroinnte agus míchothrom, agus tá for-rochtain theoranta ann do na grúpaí ar bheagán oiliúna agus do na grúpaí faoi ghannionadaíocht. Léirítear sna réamh-mheastacháin nach mbainfidh an tAontas na spriocanna maidir le scileanna digiteacha amach gan gníomhaíocht chomhpháirteach níos láidre agus infheistíocht mharthanach<sup>14</sup>.
- (9) Ó bhí 2023 ann, tá méadú tagtha de réir a chéile ar theagmhais athstruchtúrúcháin agus laghduithe beartaithe ar phoist. Mar gheall ar theagmhais athstruchtúrúcháin éagsúla agus athruithe gearrthéarmacha, is mó an fheasacht atá ann anois go bhfuil gá le gníomhaíocht phráinneach. In 2024, thart ar 65 000 a bhí i líon na laghduithe beartaithe ar phoist ar fud an Aontais agus tá siad comhchruinnithe in earnálacha sonracha agus réigiúin shonracha<sup>15</sup>. Rinneadh an difear is mó don earnáil mótarfheithiclí, don teileachumarsáid agus do sheirbhísí poist. Idir 2019 agus 2024, cailleadh thart ar 240 000 post san earnáil monaraíochta mótarfheithiclí ar fud an Aontais<sup>16</sup>. Tá méadú ag teacht ar an mbrú atá ar earnáil cruach na hEorpa freisin, agus cailleadh 18 000 post in 2024, agus tá laghdú thart ar 15 000 post tagtha ar phoist in earnáil na gceimiceán in 2023 agus 2024. Is ábhar imní é sin go háirithe i bhfianaise ról ríthábhachtach na hearnála i dtáirgeadh cumas cosanta agus spáis. Ar an iomlán,

<sup>13</sup> Tallann IS na hEorpa a mhúnlú agus a neartú, 2025.

<sup>14</sup> Measadh i dtuarascáil 2024 ar Staid na Deacáide Digití nach mbeadh bunscoilleana digiteacha ar a laghad ach ag 59,8 % den daonra fásta faoi 2030 gan tuilleadh gníomhaíochta, rud atá i bhfad faoi bhun na sprice 80 %.

<sup>15</sup> An Coimisiún Eorpach: An Ard-Stiúrthóireacht um Fhostaíocht, Gnóthaí Sóisialta agus Cuimsiú, *Labour market and wage developments in Europe – Annual Review 2025* [Forbairtí sa mhargadh saothair agus forbairtí pá san Eoraip – Athbhreithniú bliantúil 2025] Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2767/1810636>.

<sup>16</sup> Eurostat, [[lfsa\\_egan22d](#)] *Employed persons by detailed economic activity (NACE Rev. 2 two-digit level)* [Daoine fostaithe de réir gníomhaíocht eacnamaíoch mhionsonraithe (an dara athbhreithniú ar NACE, leibhéal dhá dhigit) (2008-2026)].

bíonn tionchar diúltach ag an suaitheadh i sreafaí trádála, éileamh domhanda lagaithe agus costais fuinnimh níos airde ar an margadh saothair.

- (10) Leis an aistriú i dtreo na haeráidneodrachta, a bhfuil tionchar aige cheana féin ar fhás fostaíochta, meastar go gcruthófar idir 1 mhilliún agus 2,5 milliún post breise faoi 2030, má tá beartais éifeachtacha ag gabháil leis. Meastar sa Ghníomh um an Tionscal Glan-nialasachta<sup>17</sup> go mbeidh méadú 350 000 post monaraíochta i dtionscail ghlan-nialasachta faoi 2030. Thairis sin, chun spriocanna 2030 an Aontais maidir le fuinneamh gaoithe agus grianfhuinneamh a bhaint amach, tá gá le thart ar 130 000 go 145 000 oibrí oilte breise agus le hinfheistíocht ghaolmhar i scileanna de EUR 1,1 go 1,4 billiún faoi 2030. I gcomhthéacs athchóirithe foirgneamh, meastar go gcruthófar 7 milliún post tógála faoi 2035<sup>18</sup>. Chomh maith leis sin, meastar go dtiocfaidh méadú suntasach ar líon na ndaoine atá fostaithe sna fórsaí armtha agus sa tionscal cosanta, go háirithe i gcás daoine a bhfuil cúlra ETIM agus Gairmoideachais agus Gairmoiliúna acu.
- (11) Is dócha go rachaidh na ganntanais mhóra lucht saothair agus scileanna sna hearnálacha thuasluaite agus i réigiúin ar fud an Aontais in olcas sna blianta amach romhainn, arna spreagadh ag aosú an daonna agus éileamh méadaitheach ar lucht saothair in earnálacha a bhfuil tábhacht straitéiseach ag baint leo don Aontas, is iad sin i) ardteicneolaíochtaí digiteacha; ii) an t-aistriú i dtreo fuinneamh glan agus dícharbónú tionsclaíoch, lena n-áirítear geilleagar ciorclach; iii) an tsláinte agus bith-theicneolaíocht, talmhaíocht agus iascach-dobharshaothrú, agus bithgheilleagar; agus iv) an tionscal cosanta agus an spás. Cuirfidh na dúshláin sin brú mór ar gheilleagair agus ar mhargáí saothair, rud a léiríonn an géarghá atá le gníomhú go réamhghníomhach. Dá bhrí sin, tá sé ríthábhachtach caipiteal daonna an Aontais a chothú agus a fheabhsú sa lá atá inniu ann trí bheartais agus infheistíochtaí spriocdhírithé san oideachas, san uas-sciliú agus san athsciliú. Trí lucht saothair a chothú atá in ann glacadh le dul chun cinn teicneolaíoch, oiriúnú do riachtanais tionscail atá ag teacht chun cinn, agus leas a bhaint as deiseanna atá ag teacht chun cinn, ní hamháin gur féidir leis an Aontas bearnaí saothair atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo a mhaolú ach is féidir leis a athléimneacht eacnamaíoch fhadtéarmach agus a iomaíochas domhanda a neartú freisin. Ina theannta sin, is féidir le rochtain ar thithíocht inacmhainne soghluaisteacht saothair agus oideachais a éascú freisin agus a bheith mar bhonn taca faoi chaipiteal daonna agus iomaíochas a fhorbairt.
- (12) Tá dúshláin roimh chórais oideachais agus oiliúna na hEorpa maidir le bunchlocha láidre scileanna a chur ar fáil do gach foghlaimoír, go háirithe dóibh siúd a bhfuil cúlra socheacnamaíoch faoi mhíbhuntáiste acu, d'imircigh, do dhaoine faoi mhíchumas agus do Romaigh, rud a chuireann ar a gcumas páirt ghníomhach a ghlacadh sa mhargadh saothair. Tá laghdú tagtha ar fheidhmíocht sa mhatamaitic, sa léitheoireacht agus san eolaíocht le blianta beaga anuas, agus bhí thart ar 30 % de dhaoine 15 bliana d'aois ag tearcghnóthachtáil sa mhatamaitic agus 25 % sa léitheoireacht agus san eolaíocht in 2022<sup>19</sup>. Níor éirigh go maith ach le 16 % de mhic léinn faoi mhíbhuntáiste sa léitheoireacht, sa mhatamaitic nó san eolaíocht in 2022, rud atá ina laghdú ó 21 % in 2015. Tá dhá oiread seans ann go bhfágfaidh mic léinn a

<sup>17</sup> Rialachán (AE) 2024/1735 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Meitheamh 2024 maidir le creat beart a bhunú chun éiceachóras monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta na hEorpa a neartú agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2018/1724.

<sup>18</sup> *The greening of the EU construction sector* [Glasú earnáil tógála an Aontais] | CEDEFOP

<sup>19</sup> Féach an Clár Idirnáisiúnta um Measúnú Daltaí (PISA) de chuid ECFE.

mbaineann cúlra imirceach leo an córas oideachais agus oiliúna gan mórán cáilíochtaí nó gan aon cháilíocht<sup>20</sup>. Is measa fós na dúshláin sin mar gheall ar éagothromaíochtaí sa rochtain ar oideachas agus oiliúint chuimsitheach ardcháilíochta i réigiúin bheagfhorbartha agus i gceantair faoi mhíbhuntáiste, ceantair thuaithe agus ceantair iargúlta. Níl bunscileanna digiteacha ag níos mó ná 40 % de dhaoine atá san ochtú grád<sup>21</sup>. Leanann deacrachtaí le linn na hóige freisin go dtí an aosacht: bíonn duine amháin as gach cúigear fásta ag streachailt leis an léamh agus an scríobh. Tá ról lárnach ag an oideachas agus ag an oiliúint maidir le foghlaimeoirí a ullmhú le bheith ina saoránaigh ghníomhacha, páirt a ghlacadh sa saol daonlathach, mífhaisnéis a aithint agus dul i ngleic go sábháilte, go freagrach agus go hinbhuanaithe le teicneolaíochtaí digiteacha. Dhearbhaigh 73 % de dhaoine óga (15-30) go raibh an leibhéal scileanna is gá acu mar gheall ar a n-oideachas chun bréagaisnéis a shainnithint.

- (13) D’ainneoin ráta ard fostaíochta na gcéimithe gairmoideachais agus gairmoiliúna le déanaí (ceathrar as gach cúigear in 2024), tá dúshláin fós roimh an ngairmoideachas agus an ghairmoiliúint agus roimh phrintíseachtaí ó thaobh na tarraingteachta de, agus cuirtear isteach ar go leor cláir ghairme mar gheall ar steiréitíopaí agus meas teoranta ar an iomlán. In 2023, bhí 3,75 milliún mac léinn gairmoideachais agus gairmoiliúna ar fud an Aontais cláraithe i gcláir ETIM, líon atá ina sciar 36,3 % de mhic léinn gairmoideachais agus gairmoiliúna meánleibhéil uile. Tá sé sin fós i bhfad ón sprioc atá beartaithe ar leibhéal an Aontais 45 % ar a laghad a bhaint amach faoi 2030, sprioc a chomhfhreagróidh – ar na leibhéil chlárúcháin atá ann faoi láthair – do 900 000 mac léinn gairmoideachais agus gairmoiliúna breise a bheith ag bogadh isteach i réimse ETIM. Sa ghairmoideachas agus sa ghairmoiliúint mheánleibhéil, tá mic léinn bhaineanna go mór faoi thearcionadaíocht i réimsí ETIM.
- (14) Ar leibhéal an oideachais threasaigh, d’ainneoin an éilimh mhóir in go leor réimsí ETIM, thaifead thart ar leath de na Ballstáit laghdú ar chlárú ETIM idir 2015 agus 2023, ráta atá ar 26,9 % de mhic léinn faoi láthair, rud atá i bhfad ó sprioc 2030 go mbeadh 32 % ar a laghad de mhic léinn i réimsí ETIM ar an tríú leibhéal. I gcomparáid le geilleagair shárforbartha eile, tá an dara cóimheas is ísle de chéimithe treasacha ETIM in aghaidh an mhíle duine óg (14,3 %) ag an Aontas. Ar leibhéal na dochtúireachta, tá beagnach ceathrar as gach deichniúr mac léinn cláraithe i réimsí ETIM, ach níl ach sciar an-bheag acu in TFC. Cuireann tearcionadaíocht na mban in ETIM leis an bhfadhb. Is é TFC an réimse ina bhfuil an rannpháirtíocht is ísle ag mná as measc gach réimse oideachais, agus níl ach mac léinn amháin as gach cúigear ina bhean. Is ábhar inní fós é luathfhágáil ón ardoideachas, go háirithe ar leibhéal baitsiléara, agus ní bhaineann ach 63 % de mhic léinn threasacha céim ETIM amach laistigh de 3 bliana ón deireadh teoiriciúil.
- (15) Tá riosca suntasach do cháilíocht an oideachais ag baint leis an nganntanas múinteoirí cáilithe ar fud go leor Ballstát, réigiún, cathracha agus ceantair iargúlta agus tuaithe. In 2024, bhí thart ar mhúinteoir amháin as gach cúigear<sup>22</sup> ag obair i scoileanna ina raibh ganntanas múinteoirí cáilithe, rud a chuir teorainn le teagasc ardcháilíochta. Thairis sin, le lucht saothair múinteoirí atá ag dul in aois, laghdófar líon na múinteoirí a bheidh ar fáil sna blianta amach romhainn. In 2023, 25 % de mhúinteoirí sa seomra

<sup>20</sup> Féach an Clár Idirnáisiúnta um Measúnú Daltaí (PISA) de chuid ECFE.

<sup>21</sup> Féach an Staidéar Idirnáisiúnta ar Litearthacht Riomhaireachta agus Faisnéise.

<sup>22</sup> Sna 22 Bhallstát rannpháirteacha de chuid an Aontais in TALIS 2024. ECFE (2025), Torthaí ó TALIS 2024: *The State of Teaching* [Staid na Múinteoirachta], TALIS, Foilsitheoireacht ECFE, Páras, <https://doi.org/10.1787/90df6235-en>.

ranga ó leibhéal na bunscoile go dtí leibhéal na meánscoile uachtaraí, bhí siad 55 bliana d'aois nó os a chionn (comhionann le líon níos mó ná 1 300 000). Thairis sin, cuireann an easpa tarraingteachta a mheastar a bheith ag an ngairm agus an tuilleamh íseal (i gcomparáid le gairmeacha eile ar féidir leis an gcéim rochtain a thabhairt orthu) le ganntanais múinteoirí ar fud an Aontais. Cuireann an easpa ghéar múinteoirí ETIM leis na dúshláin. D'fhéadfadh easpa tarraingteachta críoch áirithe tionchar a imirt freisin ar choinneáil múinteoirí i gceantair faoi mhíbhuntáiste, i gceantair thuaithe agus i gceantair iargúlta. Ábhar inní eile is ea ullmhacht múinteoirí chun déileáil le daltaí faoi mhíchumas agus/nó le daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais agus/nó míbhuntáiste socheacnamaíoch acu. Ina theannta sin, chuir úsáid neamhréireach na teicneolaíochta i scoileanna, easpa measúnaithe ar scileanna digiteacha, agus ullmhacht éagsúil múinteoirí bac ar fheabhsuithe ar leibhéal scileanna digiteacha daoine óga, d'ainneoin infheistíochtaí méadaithe i mbonneagar digiteach agus in oideachas digiteach ar fud na mBallstát agus na réigiún.

- (16) Is dúshlán fós do chórais oideachais agus oiliúna ar fud an Aontais é curaclaim a ailíniú le héileamh athraitheach an mhargaidh saothair. D'fhéadfadh acadaimh scileanna earnála agus tionscnaimh chomhchosúla, mar a iarradh freisin sa Teachtaireacht i ndáil leis an gComhaontú maidir le Tionsclaíocht Ghlan<sup>23</sup>, ról tábhachtach a bheith acu ina leith sin<sup>24</sup>. Tá athchóirithe curaclaim déanta ag roinnt Ballstát, ach tá bearnaí suntasacha fós ann idir na hinniúlachtaí a fhaigheann mic léinn agus na hinniúlachtaí a éilíonn fostóirí. Mar shampla, cé go n-éilíonn 90 % de phoist bunscoileanna digiteacha, níl scileanna den sórt sin ach ag 55,6 % de dhaoine fásta san Aontas. Is dúshlán é sin freisin i measc daoine óga san Aontas. Ós rud é nach bhfuil bunscoileanna digiteacha leordhóthanacha ag 42,5 % de dhaltaí san ochtú grád, tá gá le go leor dul chun cinn chun sprioc an Aontais a bhaint amach, mar atá, níos lú ná 15 %<sup>25</sup>. Le teacht chun cinn na hintleachta saorga, ní leor an litearthacht dhigiteach bhunúsach agus tá ardscileanna intleachta saorga agus smaointeoireacht straitéiseach de dhíth ar níos mó agus níos mó post nua ar leibhéal iontrála le haghaidh céimithe óga. I gcomhthéacs na mímhéitiseála sin idir na scileanna a theastaíonn ón margadh saothair agus na scileanna atá ar fáil, tá sé ríthábhachtach ábharthacht na gcuraclam gairmoideachais agus gairmoiliúna don mhargadh saothair a áirithiú, le rannpháirtíocht ghníomhach na gcomhpháirtithe sóisialta freisin, agus is amhlaidh atá i gcás an ardoideachais. Ba cheart curaclaim acadúla a fhorbairt chun scileanna ildisciplínacha idirearnálacha atá dírithe ar an todhchaí a chothú, ar scileanna iad atá fíor-riachtanach chun eolas agus teicneolaíochtaí nua a fhorbairt agus a shaothrú. Nuair a chuirtear daoine óga san áireamh, is iondúil go gcuireann comhtháthú na foghlama obairbhunaithe sna curaclaim le hinfhostaitheacht na gcéimithe: bhí ráta fostaíochta na gcéimithe gairmoideachais agus gairmoiliúna nua a fuair taithí ar fhoghlaim obairbhunaithe in 2024 ar 84,3 % i gcomparáid le 69,7 % dóibh siúd nach bhfuair í<sup>26</sup>. Thairis sin, níor dhearbhaigh ach 73 % de dhaoine óga (15-30) go raibh an leibhéal scileanna is gá acu mar gheall ar a n-oideachas chun bréagaisnéis a shainiú.
- (17) Tá foghlaim ar feadh an tsaoil agus uas-sciliú agus athsciliú ríthábhachtach do dhaoine aonair chun coinneáil suas le margadh saothair atá ag athrú go tapa, lena n-áirítear

<sup>23</sup> Teachtaireacht ón gCoimisiún an 26 Feabhra 2025 'An Comhaontú maidir le Tionsclaíocht Ghlan: Treochlár don iomaíochas agus don dícharbónú (COM(2025) 85 final).

<sup>24</sup> Leagtar amach i dtuarascálacha bliantúla chlár na Deacáide Digití na príomh-athchóirithe atá le déanamh ag na Ballstáit chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin sa réimse sin.

<sup>25</sup> Staidéar Idirnáisiúnta 2023 ar Litearthacht Ríomhaireachta agus Faisnéise, arna dhéanamh ag an gComhlachas Idirnáisiúnta um Meastóireacht ar Ghnóthachtáil san Oideachas.

<sup>26</sup> Bunaithe ar an Suirbhé Eorpach ar an bhFórsa Saothair, asbhaint sonraí speisialta.

aistriú ó earnálacha atá ag meath chuig earnálacha atá ag fás. Mar sin féin, in 2022 níor ghlac ach 39,5 % de dhaoine fásta páirt san fhoghlaim sa bhliain roimhe sin, níos mó ná 20 pointe céatadáin faoi bhun phríomhspríoc an Aontais, mar atá, 60 % faoi 2030. Maidir le daoine fásta ar bheagán oiliúna, arb iad is mó a bhainfeadh tairbhe as oiliúint, glacann siadsan páirt i bhfad níos lú (11,3 %). Tá rannpháirtíocht níos ísle i réigiúin bheagfhorbartha agus i gceantair atá ag titim ar gcúl, lena n-áirítear ceantair thuaithe agus iargúlta, chomh maith le grúpaí leochaileacha a bhfuil bacainní breise rompu maidir le rochtain a fháil ar oiliúint. Tá sé ríthábhachtach an bhearna sin a dhúnadh chun go mbeidh an fhoghlaim ar feadh an tsaoil ina réaltacht inlámhsithe do chách agus tá gá le gníomhaíocht luathaithe chomhordaithe ó na Ballstáit, ó ghnólachtaí agus ó chomhpháirtithe sóisialta. Tá leibhéil na litearthachta airgeadais san Aontas Eorpach an-íseal faoi láthair. De réir shuirbhé Eorabharaiméadair 2023, tá ardleibhéal litearthachta airgeadais ag níos lú ná aon chúigiú (18 %) de shaoránaigh an Aontais.

- (18) Tá maoiniú leordhóthanach de dhíth chun córais oideachais agus oiliúna a bheidh slán i bhfad na haimsire a áirithiú. Tá neamhghníomhaíocht costasach: beidh costais shóisialta bhliantúla luathfhágálaithe scoile ar fud an domhain cothrom le USD 6 thrilliún faoi 2030<sup>27</sup>. Dá laghdófaí leibhéil na mbunscileanna i measc daoine óga, d'fhéadfaí an fás fadtéarmach ar tháirgiúlacht ilfhachtóiriúil a laghdú thart ar 3 % ar fud thíortha ECFE. Le hinfheistíocht i gcaipiteal daonna, lena n-áirítear infheistíocht i sláinte an daonra agus i mbeartais a thacaíonn léi, rannchuidítear le táirgiúlacht níos airde agus le fás eacnamaíoch inbhuanaithe.
- (19) Ní féidir leis an gcaiteachas poiblí amháin scála na riachtanas uas-scilithe agus athscilithe a chomhlíonadh i bhfianaise na ndúshlán claochlaitheach atá roimh an Aontas. I gcás daoine fásta, is é oiliúint a bhaineann leis an bpost an príomhchineál foghlama (ceathrar as gach cúigear foghlaimeoirí fásta in 2022). Is iad na fostóirí den chuid is mó a mhaoiníonn an oiliúint sin (beagnach 90 % den fhoghlaim aosach ar fad a bhaineann leis an bpost). Mar sin féin, ní chuireann cuideachta amháin as gach trí chuideachta cúrsaí ná cineálacha eile oiliúna ar fáil d'aon duine dá bhfoireann, agus tá an costas ar cheann de na príomhchonstaicí a luaitear (mar aon le srianta ualaigh oibre agus ama). Trí chaiteachas príobháideach éifeachtach ar scileanna a dhreasú, lena n-áirítear trí sholáthar poiblí a nascadh le gealltanais oiliúna, spreagtar cuideachtaí chun freagracht níos mó a ghlacadh as scileanna a lucht saothair a fhorbairt. Leis na rialacha maidir le stáitchabhair, ceadaítear do sholáthraithe seirbhísí tacaíocht a thabhairt don oiliúint, don uas-sciliú agus don athsciliú, lena n-áirítear fiontair bheaga agus mheánmhéide, tar éis dóibh coinníollacha ábhartha a chomhlíonadh. Iarrtar sa Teachtaireacht maidir le hAontas na Scileanna go ndéanfaí measúnú ar na forálacha ábhartha, chun a áirithiú go gcuirfead dreasachtaí níos fearr ar fáil leo don tionscal, lena n-áirítear an geilleagar sóisialta, chun infheistíocht a dhéanamh in uas-sciliú agus in athsciliú oibríthe. Is féidir le comhpháirtíochtaí príobháideacha poiblí infheistíocht bhreise scileanna a shlógadh agus comhar a chur chun cinn agus dreasachtaí níos fearr a chur ar fáil don tionscal, lena n-áirítear an geilleagar sóisialta, chun infheistíocht a dhéanamh in uas-sciliú agus in athsciliú oibríthe agus chun comhar a chur chun cinn.
- (20) D'ainneoin infheistíochtaí suntasacha poiblí san oideachas foirmiúil le blianta beaga anuas, tá cáilíocht an oideachais i roinnt Ballstát agus réigiún ag titim ar gcúl nó ag dul in olcas. Chun éifeachtacht agus éifeachtúlacht infheistíochtaí san oideachas agus i scileanna a uasmhéadú, tá measúnuithe tionchair agus meastóireachtaí ríthábhachtach,

<sup>27</sup> [Brunello, G., Rocco, L., Eck, M., 2024, \*The price of inaction: the global private, fiscal and social costs of children and youth not learning\*, UNESCO](#)

a dhéantar go hidéalach roimh an gcur chun feidhme, lena linn agus ina dhiaidh, ina mbeidh na páirtithe leasmhara ábhartha uile rannpháirteach, agus lena n-úsáidtear sonraí riaracháin tráthúla agus iontaofa nuair is féidir<sup>28</sup>. Trí Mhol Eolais maidir le hInfheistíocht Shóisialta a bhunú agus trí Chuntais Satailíte um Oideachas agus Oiliúint (CAA-NA)<sup>29</sup> arna gcomhaontú go hidirnáisiúnta a chomhtháthú laistigh de chuntais náisiúnta, is féidir feabhas a chur ar mheastóireacht ar bheartais agus cainníochtú níos cruinne a sholáthar ar na torthaí ar infheistíocht i gcaipiteal daonna. Tá an tSaotharlann Foghlama um Infheistiú in Oideachas agus Oiliúint ar Ardchaighdeán<sup>30</sup> cruthaithe ag an gCoimisiún freisin, lena dtacaítear leis na Ballstáit meastóireachtaí ar bheartais a dhéanamh san oideachas chun a gcaiteachas poiblí ar oideachas agus ar oiliúint a dhéanamh níos costéifeachtaí agus níos eolasaí ar fhianaise.

- (21) Tá faisnéis scileanna inrochtana, shothuigthe, spriocdhírthe agus cothrom le dáta ríthábhachtach le haghaidh beartais oideachais agus oiliúna atá éifeachtach agus slán i bhfad na haimsire. Mar sin féin, tá faisnéis scileanna san Aontas fós ilroinnte, rud a chuireann bac ar chinnteoireacht fheasach. D’ainneoin úsáid modhanna réamhaisnéise scileanna ar fud na mBallstát, tá dúshlán mhóra fós ann, lena n-áirítear éagsúlacht tacsanomaíochtaí, castacht foinsí agus modhanna sonraí, agus teorainneacha i dtéarmaí iontaofacht agus gráinneacht sonraí, rud a d’fhéadfadh srian a chur ar inúsáidteacht na faisnéise. Is gnách go mbíonn difríocht mhór idir tuartha maidir leis an éileamh a bheidh ann amach anseo ar ghairm ar leith, rud a léiríonn toimhdí éagsúla maidir le méid uathobriú na gcúraimí agus maidir leis an gcomhthéacs eacnamaíoch agus déimeagrafach níos leithne. Is gá na foinsí sin a chur i gcomparáid agus a chomhcheangal ar mhaithe le beartas níos eolaí.
- (22) Tá beagnach fostaí amháin as gach triúr san Aontas ag obair i bpoist nach bhfuil ag teacht lena gcuid scileanna, rud a thugann le fios go bhfuil úsáid fho-optamach d’acmhainneacht saothair ann. Le rialáil ródhian ar ghairmeacha áirithe agus le nósanna imeachta anásta um aitheantas, cruthaítear bacainní iontrála agus laghdaítear soghluaisteacht an mhargaidh saothair, rud a chuireann le mímhéiteálacha scileanna agus ganntanais lucht saothair ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais araon.
- (23) Bíonn deacrachtaí ag fostóirí Eorpacha oibrithe a earcú ó lasmuigh den Aontas Eorpach. D’earcaigh níos lú ná fiontar beag agus meánmhéide amháin as gach deich gcinn oibrithe ó thríú tíortha mar fhreagairt ar ghanntanais scileanna, agus bhí deacrachtaí ag an gcuid is mó acu é sin a dhéanamh. Is minic a bhíonn nósanna imeachta ilroinnte agus fadálacha ag náisiúnaigh tríú tír maidir le haitheantas a thabhairt dá gcáilíochtaí agus bíonn fadhbanna acu maidir le rócháilíocht agus mímhéiteálacha scileanna. Is féidir le rátaí rócháilíochta do náisiúnaigh tríú tír a bheith dhá oiread níos airde ná mar atá do náisiúnaigh an Aontais.

<sup>28</sup> Féach Conclúidí ón gComhairle [Ról atá ag beartais mhargadh an tsaothair, beartais scileanna agus beartais shóisialta maidir le geilleagair athléimneacha](#), an 20 Meitheamh 2024, agus Treoirphrionsabail Dheonacha do Bhallstáit den Aontas Eorpach chun meastóireacht a dhéanamh ar éifeachtaí eacnamaíocha athchóirithe agus infheistíochtaí i réimsí an mhargaidh saothair, na scileanna agus an bheartais shóisialta. Mí an Mheithimh 2024.

<sup>29</sup> Is creataí forlíontacha iad cuntais satailíte a chuireann leis na bunchuntais náisiúnta trí shonraí breise a sholáthar maidir le réimsí sonracha. Le Cuntais Satailíte ar Oideachas agus Oiliúint, déantar infheistíocht i gcaipiteal daonna a chainníochtú trí chaiteachas ar oideachas foirmiúil, ar ghairmoiliúint agus ar fhoghlaim sheachfhoirmiúil a thomhas.

<sup>30</sup> <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/improving-quality/learning-lab>

AG MOLADH LEIS SEO go gníomhóidh na Ballstáit sa tréimhse 2026-2027, chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. Aghaidh a thabhairt ar ghanntanais scileanna in earnálacha straitéiseacha
  - Gníomhaíochtaí a stiúradh chun aghaidh a thabhairt ar ghanntanais scileanna, agus béim á leagan ar ghairmeacha, go háirithe gairmeacha lena n-éilítear scileanna eolaíochta, teicneolaíochta, innealtóireachta agus matamaitice (ETIM), lena n-airítear TFC agus IS, in earnálacha a bhfuil tábhacht straitéiseach ag baint leo (teicneolaíocht dhigiteach agus ghlan, an geilleagar ciorclach agus dícharbónú tionsclaíoch, an tsláinte agus bith-theicneolaíocht, talmhaíocht agus iascach-dobharshaothrú, bithgheilleagar, an tionscal cosanta agus an spás).
  - Baint amach mear agus níos fadtéarmaí scileanna a sheasfaidh an aimsir agus atá ábhartha don mhargadh saothair a neartú i réimsí a bhfuil tábhacht straitéiseach ag baint leo, trí chomhpháirtíochtaí a chothú idir soláthraithe oideachais agus oiliúna, seirbhísí fostaíochta poiblí, comhpháirtithe sóisialta agus gnólachtaí aonair chomh maith le comhlachtaí poiblí (áitiúla).
  - Bacainn iontrála i ngairmeacha a laghdú agus a áirithiú go dtabharfar aitheantas níos tapúla do cháilíochtaí in earnálacha straitéiseacha le haghaidh náisiúnaigh an Aontais agus náisiúnaigh tríú tír.
2. Bunscoilanna a neartú chun bonn láidir a thógáil le haghaidh iomaíochas níos airde
  - Sealbhú scileanna uimhearthachta, litearthachta, eolaíochta, digiteacha, saoránachta agus litearthachta airgeadais a neartú ó aois óg agus ar fud gach leibhéal oideachais agus aird ar leith á tabhairt ar ghrúpaí atá faoi mhíbhuntáiste socheacnamaíoch agus ar dhaoine faoi mhíchumas, chun an sprioc a bhaint amach maidir le níos lú ná 15 % de dhaoine 15 bliana d'aois a bheith ag tearcghnóthachtaí sna bunscoilanna.
  - Dreasachtaí leordhóthanacha a áirithiú chun gairm na múinteoireachta a dhéanamh níos tarraingtí, go háirithe d'ábhair ETIM.
  - Scileanna digiteacha mac léinn agus foghlaimoirí ar feadh an tsaoil a neartú, lena n-áirítear litearthacht intleachta saorga (IS), uirlisí tástála digiteacha a chur i bhfeidhm chun faireachán a dhéanamh ar dhul chun cinn, agus oiliúint a chur ar mhúinteoirí le haghaidh foghlaim ríomhchuidithe.
  - Úsáid éifeachtach agus freagrach IS a spreagadh. Aghaidh a thabhairt ar thionchar úsáide gléasanna digiteacha ar fheidhmíocht acadúil, agus ar fholláine mheabhrach agus fhisiciúil.
3. Gairmoideachas agus Gairmoiliúint a neartú ar mhaithe leis an iomaíochas
  - Borradh a chur faoi cháilíocht agus tarraingteacht an ghairmoideachais agus na gairmoiliúna agus na bprintíseachtaí, mar shampla trí dhul i ngleic le tuairimí diúltacha, trí chuimsitheacht a neartú do ghrúpaí faoi mhíbhuntáiste agus trí aghaidh a thabhairt ar steiréitíopaí inscne, go háirithe i gcláir ETIM.
  - Straitéisí a chruthú agus a chur chun feidhme chun spriocanna 2030 a bhaint amach maidir le 45 % ar a laghad d'fhoghlaimoirí gairmoideachais agus gairmoiliúna meánleibhéal tosaigh a bheith cláraithe i réimsí ETIM, agus gur cheart duine amháin ar a laghad as gach cúigear mac léinn a bheith ina bhean,

agus maidir le 12 % ar a laghad d'fhoghlaimoirí gairmoideachais agus gairmoiliúna a bheith rannpháirteach i dtaití foghlama ar an gcoigríoch.

- Soláthar leordhóthanach múinteoirí agus oiliúnóirí ETIM a chur chun cinn agus foghlaim obairbhunaithe a dhreasú i gcomhar le cuideachtaí.

#### 4. Feabhas a chur ar thorthaí oideachais threasaigh in ETIM

- Acmhainneacht, ábharthacht agus tarraingteacht a mhéadú le haghaidh daoine óga maidir le cláir ETIM oideachais threasaigh (lena n-áirítear cláir ghairme ardleibhéil), i réimsí IS agus TFC, i réimsí ina bhfuil bearnaí móra saothair agus i réimsí straitéiseacha.
- Litearthacht IS smaointeoireacht straitéiseach céimithe a chur chun cinn, cineálacha cur chuige trasdisciplíneacha a chothú agus idirnáisiúnú clár ETIM tríú leibhéal a fheabhsú, go háirithe trí chlár céime thrasnáisiúnta chomhpháirteacha i réimsí na hinnealtóireachta agus ETIM a threisiú.

#### 5. Infheistíocht san oideachas agus i scileanna

- Caiteachas poiblí éifeachtach agus éifeachtúil ar oideachas agus scileanna a chur chun cinn, ar caiteachas é atá i gcomhréir leis na dúshláin a sainithníodh agus leis na cuspóirí agus na spriocanna a comhaontaíodh, mar shampla trí chistí an bheartais comhtháthaithe a ghíaráil, lena n-áirítear Ciste Sóisialta na hEorpa Plus.
- Infheistíocht phríobháideach san uas-sciliú agus san athsciliú agus úsáid réimse beartais infheistíocht shóisialta agus scileanna InvestEU a chur chun cinn.
- Faireachán agus meastóireacht tráthrialta a dhéanamh ar infheistíocht san oideachas agus i scileanna ar an leibhéal náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil, trí úsáid á baint as modheolaíochtaí láidre saincheaptha measúnaithe tionchair agus meastóireachta. Brath, i gcás ina meastar go bhfuil sé úsáideach, ar na Treoirphrionsabail Dheonacha arna bhformhuiniú ag an gComhairle<sup>31</sup>, chun bonn eolais a chur faoi cheapadh beartas fianaisebhunaithe.
- Úsáid sonraí riaracháin a mhéadú chun measúnú a dhéanamh ar éifeachtacht agus éifeachtúlacht an chaiteachais phoiblí agus príobháidigh san oideachas agus san oiliúint.

#### 6. Faisnéis scileanna chun smacht a choinneáil ar aistrithe sa mhargadh saothair

- Modheolaíochtaí a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm maidir le húsáid mórshonraí agus IS, chun faisnéis scileanna níos fearr agus níos tráthúla a sholáthar, rud a chuireann leis na foinsí faisnéise scileanna cainníochtúla agus cáilíochtúla atá ann cheana, agus a chomhlánaíonn na foinsí sin.

<sup>31</sup>

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10779-2024-INIT/ga/pdf>

- Úsáid rialta faisnéise scileanna a chomhtháthú agus a mhéadú a thuilleadh i ndearadh/athdhearadh straitéisí náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla scileanna agus forbartha eacnamaíche, i réimsí na gairmthreorach, an atreoraithe agus na n-aistrithe poist, agus i ndearadh agus i bhforbairt curaclam a sheasfaidh an aimsir.

Arna dhéanamh in Strasbourg,

*Thar ceann na Comhairle  
An tUachtarán*